

Ivan Langerholz:

Naši izleti.

III. Na Ratitovec.

e dolgo časa je nas izzival plešasti Ratitovec, velikan selške doline. Dolgo časa se nam je posmehoval, zlasti, odkar je sédel Italijan na njegov tilnik. Mi pa smo ga gledali iz daljave, gledali njegove robove in pečine, pa smo se ga skoraj bali. On je videl naš strah in godel sam pri sebi: »Hm! Na Sveti Jošt prileze vsak otrok! Pa se nekaj postavljate! Domišljavci! Bojazljivci!«

To nas je zdražilo. To izzivanje.

In prišel je dan, ko smo rekli: »Na Ratitovec pojdemo! Kdo bo šel?«

Precè; se jih je oglasilo. Eni so držali svojo besedo, drugi je pa niso mogli. Starši se boje za svoj drobiž. Rajši imajo žive otroke doma kot mrtve v ratitovskih pečinah. Kdo bi jim to zameril? Ali dobrih trideset junakov se nas je pa le vzdignilo nekega jutra, pa smo šli polni navdušenja in veselja na pot s trdnim namenom, da ne odjenjamo, preden ne stopimo Ratitovcu na ponosno glavo.

Ob štirih zjutraj smo odrinili na pot. Tisto uro je pa nekaj otrok doma pod odejo točilo bridke solze, ker niso smeli z nami. No, pa je že tako: Odreci si! Že v zorni mladosti se treba privaditi zatajevanju. Saj smo si mi tudi pošteno odrekli na vrhu Ratitovca, kajti imeli smo vsega dosti, samo vode je manjkalo.

Ob sedmi uri smo bili že na Prtóvču.

Prtóvč! Malo je bil znan širnemu svetu. Odkar je pa na Prtóvču tako rad bival dr. Janez Ev. Krek, štokarjev iz Selc, oče naše Jugoslavije, znan in slaven po vsem slovenskem svetu in še dalje, se pa tudi Prtóvč sveti v zarji Krekove slave. V prijazni cerkvi na Prtóvču so bili naši otroci pri dveh svetih mašah. Po tem opraviu smo si malo ogledali cerkvi-
co, ki je to leto (1920) videla Abrahama — stara je bila ravno petdeset let — ogledali smo si tudi novi zvonik in pod njim smo se malo podprli.

Ratitovec pa še vedno ni verjel, da ga bomo spravili pódse.

»Takile otroci, kakor je Potočnikov Tonček, Janovčeva Ivanka ali pa Iletova Franica, naj stopijo na me! Oho! Te ga pa ne pustim!«

Tako je godel stari očanec Ratitovec, mi smo si pa mislili svoje. To smo si misliti: »Naprej! Na Ratitovec!«

Torej naprej!

Kmalu smo zagledali na pobočju Ratitovca prekrasno cvetoči ravš ali bljuvanec (rododendron). Oh, kako je bil lep! Kar pri njem bi bili ostali, pa bi ga bili trgali in nesli domov celo naročje. Pa ne! Doma bi se nam smejali, če bi povedali, da nismo bili na vrhu gore. In Ratitovec! Da bi njegova obveljala? Le naprej! Po dolgem Razoru, po sedlu, ki pelje med

obema glavama kosmatega in gladkega Ratitovca naprej! Spet nov pozdrav! Pritlični planinski borovec stoji pred nami. Malo večji je kakor naši otroci. In če si upa tak pritlikavec stati skoraj na vrhu Ratitovca, pa bi si mi ne upali? Le naprej!

»Klunk! Klunk! Klunk!« Iz daljave se je začul kravji zvonec. Takrat se je posmevalo srce Demšarjevemu Franceljnu. Hotel je videti, kako se pase živina po planinah. Kmalu je zagledal krave prav na vrhu Ratitovca in bil je zadovoljen.

Proti enajsti je šlo, ko smo stopili na vrh Ratitovca. To je bil razgled, da je bilo veselje! Najprej nas je očaral velikani Triglav. Glavo je imel zavito v meglo. Nekdo, ki je šel z nami in nas dobro zabaval, je dejal, da ga znabiti zob boli. Menda je slišal to zabavljico oče Triglav — odgrnil je svoj zavoj in pokazal, da mu glava ni nič zatekla. Gori v kotu, prav na koncu divne Gorenjske, se je pa skušala Kepa, da bi presegla triglavvega velikana, pa se ji dosedaj še ni posrečilo. In dalje tam po vrsti: Golica, Stol, Begunjščica, Dobrča, Zelenica, Storžič, Grintovec in njegovi sosedi — vsi so imeli glave v oblakih. Na zahodu je pa ljubka Črna prst pozdravljala svoje slovenske otroke, in stricu Krnu je bilo videti, da se ne počuti dobro pod italijansko komando. Njegovo ime je slovensko, če ga Italijani še tako pačijo in zavijajo.

V ospredju teh velikanov smo pa zagledali svoje bolj domače znance: Blegoš, Koprivnik, Mladi vrh, Stari vrh, Ljubnik in Sveti Jošt. Doli v sinji daljavi je pa stala kakor osamljena, zapuščena od vseh drugih, naša znanka Šmarna gora. V vznožju pa dolga in široka ravnina: rodovitno Sorško polje, kjer se bo enkrat vojskovalo sedem kraljev in bodo pod Zidančkovno smreko, ki bo takrat imela sedem vrhov, sklepali mir. Potem pa kranjsko, kamniško in ljubljansko polje. Le o n a se nam noče pokazati — zala Ljubljana!

Malo spomina si moramo tudi odnesti z vrh Ratitovca, nekaj planinskega cvetja? Kdo bi to zameril takim novopečenim hribolazcem? Še celó Ratitovec je bil toliko prijazen, da nam je pokazal pri odhodu nekaj planik, najlepšega planinskega cvetja. Nabrali smo ga onstran demarkacijske črte.

S tem bogastvom smo se vrnili na Prtóvč. Tam smo se še enkrat priporočili ljubi Materi božji. Nato smo jo pa udarili po strmi gorski poti na Jesenovec, skozi Železnike po Smolevski grapi nazaj domov.

Noč nas je spet dala. Veselo smo privriskali na domače griče, da so doma ostali takoj spoznali: nobenega ni snedel Ratitovec. Veselo smo privriskali domov, da je lahko vsak vedel: dobro se jim je godilo.

In takrat so se vsi poskrili, tisti preroki in preročki, ki so nas strašili, češ: »Le pojdite, le! Pa bo prišel dež pa ploha pa toča, pa bo treskalo, vi se boste pa kremžili. Pa po skalah boste popadali, pa vas ne bo več nazaj.«

Hvala Bogu, da ni bilo nič tega. Prav zdravi in zadovoljni smo vsi prišli z Ratitovca, pač pa zelo trudni, kar je za mlade ljudi tudi prav.

